

'സൈലന്റ് വാലി വനങ്ങൾ അപൂർവ്വമായ ജീവരൂപങ്ങളുടെ നിലനില്പിന് അനിവാര്യമാണ്': ഡോ. വി.എസ്. വിജയൻ

"ചർച്ചകളും ശുപാർശകളും" എന്ന ഏഴാം അധ്യായത്തിന്റെ പ്രസക്തഭാഗങ്ങൾ

വൈ വൈദ്യുതി ഉൽപാദനത്തിന്റേയും ജലസേചന സൗകര്യങ്ങളുടെയും വളർച്ച ഏതു വികസനരംഗത്തിനും അനിവാര്യമാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഇത്തരം വികസന പരിപാടികളെ കണ്ണടച്ചെതിർക്കുകയെന്നത് ഏതു പരിസ്ഥിതി ശാസ്ത്രജ്ഞനും വന്യമൃഗ സംരക്ഷകനും ഭൂഷണമല്ല..... എന്നാൽ ഊർജ്ജം, കൃഷി എന്നിവയോടൊപ്പം രാജ്യത്ത് ആരോഗ്യകരമായ അന്തരീക്ഷം ഉണ്ടായിരിക്കണം. അത് വരുന്ന മുഴുവൻ തലമുറകൾക്കും ലഭ്യമാകണം. പ്രകൃതിയുടെ അമൂല്യമായ സമ്മാനം സംരക്ഷിക്കുകയെന്നത് മനുഷ്യന്റെ ധർമ്മമാണ്. അതുകൊണ്ട് ആസൂത്രകരും പ്രകൃതിവാദികളും തമ്മിൽ ഒരു അഭിപ്രായ ഭിന്നത രൂപപ്പെട്ടാൽ അത് ഒത്തുതീർപ്പിലൂടെ പരിഹരിക്കാനേ പാടുള്ളൂ.

ജലവൈദ്യുത പദ്ധതിക്കായുള്ള അണക്കെട്ടുകൾ നിർമ്മിക്കുമ്പോൾ വൻതോതിൽ വനം നശിക്കുകയും ആ പ്രദേശത്തിന്റെ പാരിസ്ഥിതിക ഘടന മാറുകയും ചെയ്യും. മാറുന്ന പരിസ്ഥിതിക്കനുയോജ്യമായ വിധത്തിൽ സ്വന്തം ജൈവാവസ്ഥ മാറ്റാൻ കഴിയാതെ വരുന്ന ജീവജാലങ്ങൾ നശിക്കും, അതിനു സാധ്യമാകുന്നവ അതിജീവിക്കും. അതുകൊണ്ട് ഒരു ജലവൈദ്യുതി അണക്കെട്ടു നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശത്തോടൊപ്പം ആ പ്രദേശത്തെ നന്നായി പഠിച്ചുകൊണ്ടുള്ള, പാരിസ്ഥിതിക സന്തുലനം സംരക്ഷിക്കപ്പെടുമെന്ന് ഉറപ്പു നൽകുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളും ആവശ്യമാണ്. പദ്ധതിയുടെ ഭൗതിക നേട്ടങ്ങളോടൊപ്പം അതു വരുത്തുന്ന നാശങ്ങൾ കൂടി പരിഗണിക്കണം.

സൈലന്റ് വാലി വനങ്ങൾ എന്നാൽ പലവിധത്തിലും അപൂർവ്വമായ ജീവരൂപങ്ങളുടെ നിലനില്പിന് അനിവാര്യമാണ്. സിംഹവാലൻ കുരങ്ങുകൾക്ക് ഭൂമിയിൽ ജീവിക്കാൻ കഴിയുന്ന രണ്ടു പ്രദേശങ്ങളിൽ ഒന്നാണിത്. ലോകത്താകെ 500 ൽ ത്താഴെ മാത്രമുള്ള ഈ ജീവി അന്യം നിന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒന്നാണ്. ഇതു പോലെത്തന്നെയാണ് കടുവയും നീലഹ

രിഗിതാർ എന്ന ആടും.....

120 മെഗാവാട്ട് വൈദ്യുതിയും 10,000 ഏക്കർ ജലസേചന സൗകര്യവുമാണ് ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. 1983-84 ആകുമ്പോഴേക്കും സംസ്ഥാനത്ത് അധികമായി 1170 മെഗാവാട്ട് കൂടി ഉൽപാദനം വേണം. ഇപ്പോൾ ഉള്ള ശേഷി 1011.5 മെഗാവാട്ട് മാത്രമാണ്. അധികലക്ഷ്യത്തിന്റെ 10 ശതമാനമാണ് ഈ പദ്ധതി വഴി ഉൽപാദനം നടക്കുക. ഈ നേട്ടം, പാരിസ്ഥിതികമായ നഷ്ടവുമായി താരതമ്യം ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്.

ഇടുക്കി പ്രദേശവും അണക്കെട്ട് നിർമ്മാണത്തിനു മുമ്പ് നിബിഡവന പ്രദേശമായിരുന്നു. അണക്കെട്ടും അതിനുശേഷം നടന്ന കുടിയേറ്റങ്ങളും ആ കന്യാവനങ്ങളെ നശിപ്പിച്ചു. അത്തരമൊരു പാരിസ്ഥിതിക ദുരന്തം ഇനി ആവർത്തിച്ചുകൂടാ.

വനഭൂമിക്കുമേൽ വ്യത്യസ്ത കാരണങ്ങൾ മൂലം കടുത്ത സമ്മർദ്ദമുണ്ട്. അണക്കെട്ടു സംരക്ഷിക്കുന്നതിന്റെ ആവശ്യത്തിലേക്കായിട്ടാണെങ്കിലും അണക്കെട്ടിന്റെ ആവാഹപ്രദേശത്തുള്ള വനം സംരക്ഷിക്കപ്പെടും എന്നാശിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ ഇടുക്കിയിലെ അനുഭവം മറിച്ചായിരുന്നു.

ഈ അനുഭവങ്ങളുടെ വെളിച്ചത്തിൽ, സൈലന്റ് വാലിയെന്ന് മറ്റൊരു കാട് എന്ന അർത്ഥത്തിൽ പരിഗണിക്കരുതെന്നാണ് തോന്നുന്നത്..... തമിഴ്നാടിന്റെ ഉദാഹരണം പരാമർശിക്കപ്പെടേണ്ടതുണ്ട്. കടുത്ത ജല-വൈദ്യുതി ദൗർലഭ്യമുണ്ടായിട്ടും 150 മെഗാവാട്ട് വൈദ്യുതി ഉൽപാദിപ്പിക്കാവുന്ന മോയാർ പദ്ധതി അവർ ഉപേക്ഷിച്ചത് മുതുമലൈ, ബന്ദിപ്പൂർ വനങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കാനാണ്.

ശുപാർശകൾ

ഈ പഠനത്തിലൂടെ വ്യക്തമാകുന്ന ആ പ്രദേശത്തിന്റെ അപൂർവ്വ പ്രത്യേകതകൾ കൂടി കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ടു മാത്രമേ സൈലന്റ് വാലിയിൽ ജലവൈദ്യുതി അണക്കെട്ട് നിർമ്മിക്കാനുള്ള നിർദ്ദേശം മുന്നോട്ടു വയ്ക്കാവൂ. സിംഹവാലൻ കുരങ്ങുകളുടെ സംരക്ഷണ കേന്ദ്രമായും ജൈവമണ്ഡല സംരക്ഷണ കേന്ദ്രമായും പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊ

ണ്ട് സൈലന്റ് വാലി - അട്ടപ്പാടി പ്രദേശം നശിപ്പിക്കാതെ സൂക്ഷിക്കുക. സൈലന്റ് വാലിക്കു ചുറ്റുമുള്ള നിക്ഷിപ്ത വനം ഒരു ബഹർ പ്രദേശമായി സംരക്ഷിക്കണം. നീലഗിരിതാർ എന്ന വരയാടുകൾ, മലയണ്ണാൻ, ആനകൾ, കടുവ, പുലി, കരിമ്പുലി തുടങ്ങിയ മൃഗങ്ങൾക്കും മറ്റ് ചെറു സസ്തനികൾക്കും ഏറ്റവും അനുയോജ്യമായ സംരക്ഷിത പ്രദേശമായിരിക്കും ഇത്.

ഈ റിപ്പോർട്ട് വളരെ ഗഹനവും വിശദവുമാണ്. നിത്യഹരിത ഉഷ്ണമേഖലാ വനങ്ങൾ, ജല ജൈവസമ്പത്തുകളുടെ സംരക്ഷണത്തിന് എത്രത്തോളം പ്രധാനമാണെന്ന് ഈ റിപ്പോർട്ടു വ്യക്തമാക്കുന്നു.

സൈലന്റ് വാലി പദ്ധതിക്കായി തയ്യാറാക്കിയ ജലം-കാലാവസ്ഥാ സംബന്ധിച്ച അടിസ്ഥാന വിവരങ്ങൾ അതിൽ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇത് ഇന്നത്തെ പദ്ധതിക്കായി നൽകിയിട്ടുള്ള (ഇ.ഐ.എ.) വിവരങ്ങളുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുന്നത് രസകരമായിരിക്കും. ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ.....

വിഷയം സൈലന്റ് വാലി പാത്രക്കടവ് പദ്ധതി

- പദ്ധതി (ബോർഡ് കണക്ക്)
- 1) ആവാഹപ്രദേശം 77 ചതു. കി.മീ. 84 ചതു. കി.മീ.
- 2) ശരാശരി വർഷപാതം 4600 മി.മീ. 5007 മി.മീ.
- (വാർഷികം)
- 3) ശരാശരി നീരൊഴുക്ക് 293 498.25 (ദശലക്ഷം ഘനമീറ്റർ)

സൈലന്റ് വാലി തന്നെയാണ് പുതിയ പദ്ധതിയുടെ ആവാഹ പ്രദേശത്തിന്റെ 90 ശതമാനവും കൂത്തിപ്പുഴയുടെ താഴെ ഭാഗത്താണ് ഈ പുതിയ അണക്കെട്ട് വരുന്നത് എന്നതിനാൽ സൈരന്ദ്രിയിലുള്ള നീരൊഴുക്ക് ഇവിടെയുണ്ടാകില്ലെന്നു തീർച്ച. 1970 കളിൽ തയ്യാറാക്കിയ ഈ റിപ്പോർട്ടിനേക്കാൾ ശരാശരി വർഷപാതം ഇപ്പോൾ കുറഞ്ഞിട്ടേയുള്ളൂ. ഈ പ്രദേശത്ത് ഒമ്പതു വർഷക്കാലത്ത് (1965-73) ശേഖരിച്ച മഴയുടെ കണക്കനുസരിച്ച് ശരാശരി വർഷപാതം 3180.1 മി.മീ. യാണ്.

സൈ തിയെപ്പറ്റിയുള്ള വാദപ്രതിവാദം തുടർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. നമ്മുടെ വിദ്യാർത്ഥി മന്ത്രിയുടെ പ്രസ്താവനകളിൽ നിന്ന്, പദ്ധതി എങ്ങനെയും നടപ്പിലാക്കിയേ തീരൂ എന്ന് കേരളസർക്കാരിനു നിർബന്ധമുള്ളതുപോലെയാണ് തോന്നുന്നത്. തിരുവനന്തപുരം നഗരത്തിന്റെ ഒരു പ്രാന്തപ്രദേശമായ ഊളമ്പാറയിൽ പ്രസിദ്ധിയുള്ളതായി അറിവില്ല. അതിരിക്കട്ടെ.

ഇപ്പോൾ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്നതിനേക്കാൾ കൂടുതൽ വിദ്യാർത്ഥി നമുക്കാവശ്യമായി വരുമെന്ന കാര്യത്തിൽ യാതൊരു സംശയവുമില്ല. അതിനാൽ വൈദ്യുതിയുടെ കാര്യത്തിൽ യാതൊരു സംശയവുമില്ല. അതിനാൽ വൈദ്യുതിയുടെ ഉൽപ്പാദനം ക്രമത്തിൽ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള എല്ലാ മാർഗങ്ങളും നാം ആരാധ്യകതനെന്ന വേണം. അതേ സമയം, ഒറ്റപ്പെട്ട ഒരു ഉൽപ്പന്നമായി, അഥവാ ഉപഭോഗവസ്തുവായി, വിദ്യാർത്ഥിയെ കാണുന്നത് ശരിയല്ല. ജനങ്ങളുടെ പൊതുവായ സാമ്പത്തികവികസനത്തിന്റെ ഒരു ഘടകം മാത്രമാണ് വിദ്യാർത്ഥി. അതിനാൽ സാമ്പത്തികവികസനമെന്ന വിശാലപരിപ്രക്ഷ്യത്തിൽ വേണം വിദ്യാർത്ഥിവികസനത്തെ നിരീക്ഷിക്കേണ്ടത്.

പ്രശസ്ത ധനശാസ്ത്രജ്ഞനായ ഡോക്ടർ കെ.എൻ. രാജിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ തിരുവനന്തപുരത്തു സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള വികസനപഠനകേന്ദ്രം (സെന്റർ ഫോർ ഡവലപ്മെന്റ് സ്റ്റഡീസ്) ഇതിനകം അന്താരാഷ്ട്രീയപ്രസിദ്ധി നേടിയിട്ടുണ്ട്. അവരുടെ പഠനങ്ങളുടെ ഫലങ്ങൾ ഇപ്പോൾ സമർപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. കേരളത്തിലെ വിദ്യാർത്ഥിവികസനത്തെപ്പറ്റി ഈ പഠനങ്ങളിലൂന്നിയിട്ടുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ രാജ്യത്തിന്റെ ഭാവിയെക്കുറിച്ചു പരിശോധിക്കേണ്ടവയാണ്.

പഞ്ചവത്സരപദ്ധതികൾക്കുവേണ്ടി വൻതോതിൽ നാം പണം ചെലവു ചെയ്യുകയുണ്ടായി. പക്ഷേ, ഈ ചെലവു കൊണ്ട് മെച്ചം നേടിയത് സാമ്പത്തികമായി മേലേക്കിടയിലുള്ളവരാണ്. താഴേക്കിടയിലുള്ളവരുടെ കഷ്ടപ്പാടുകൾ പരിഹരിക്കപ്പെടുന്നതിനുപകരം നാൾക്കുനാൾ ഏറിയേറി വരുകയേ ചെയ്യുന്നുള്ളൂ. ഈ ദുസ്ഥിതി ഇല്ലാതാക്കാനുള്ള മാർഗമെന്തെന്നതാണ് മേൽപ്പറഞ്ഞ പഠനങ്ങളിൽ ഉന്നയിക്കുന്ന കേന്ദ്രപ്രശ്നം. പൊതുമേഖലയിലുള്ള ധനനികേഷപത്തിന് പദ്ധതികൾ കുറേക്കൂടി ശ്രദ്ധയോടെ തിരഞ്ഞെടുക്കുക, ഈ പദ്ധതികളിൽ നിന്നുള്ള ഫലം താഴേക്കിടയിലുള്ളവർക്ക് ലഭ്യമാകുന്നതിന് ആവശ്യമായ സംഘടനാരൂപം പടുത്തുയർത്തുക എന്നിവയാണ് ഈ പ്രശ്നത്തിനു പരിഹാരമായി നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്.

മേൽപ്പറഞ്ഞ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കേരളത്തിലെ വൈദ്യുതപദ്ധതികളെ വികസനപഠനകേന്ദ്രം വിലയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിൽ ഇന്നോളം പഞ്ചവത്സരപദ്ധതികളുടെ പേരിൽ ചെലവാക്കിയ പണത്തിന്റെ മുപ്പതു ശതമാനം ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത് വൈദ്യുതപദ്ധതികൾക്കുവേണ്ടിയാണ് - മുഖ്യമായും ജലവൈദ്യുത പദ്ധതികൾക്കുവേണ്ടി. ഈ പദ്ധതികൾ നിർമ്മിക്കുമ്പോൾ, വിദ്യാർത്ഥിയുടെ ഉപയോഗം, പദ്ധതികൾ രാജ്യത്തിന്റെ വ്യത്യസ്തമേഖലകളിൽ നിർമ്മിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത, പല മാർഗങ്ങളിലൂടെ വിദ്യാർത്ഥി ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുമ്പോൾ വരുന്ന പണച്ചെലവിന്റെ ഏറ്റക്കുറച്ചിൽ, വിദ്യാർത്ഥി ഒരിടത്തു നിന്നു മറ്റൊരിടത്തേക്കു സംപ്രേഷണം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ചെലവ് മുതലായ അടിസ്ഥാനവസ്തുതകളിൽ വേണ്ടത്ര ശ്രദ്ധ പതിപ്പിക്കുകയുണ്ടായിട്ടില്ല.

വിദ്യാർത്ഥിനയം

എൻ.വി. കൃഷ്ണവാരിയർ

ഈ അശ്രദ്ധയുടെ ഫലമോ? കേരളത്തിൽ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥിയിൽ വലിയ ഒരു ഭാഗം ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള കഴിവ് സ്റ്റേറ്റിലെ ജനങ്ങൾക്കില്ല. ആകെ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥിയിൽ അഞ്ചിൽ രണ്ടു ഭാഗത്തിലേറെ നാം മറ്റു സ്റ്റേറ്റുകൾക്കുവില താഴ്ത്തിവിൽക്കുകയാണ്. സ്റ്റേറ്റിനകത്തെ പാവപ്പെട്ടവന്റെ കുടിലിൽ വിളക്കുകൊളുത്തുന്നതിന് യൂണിറ്റ് ഒന്നിന് 31 പൈസ വാങ്ങുമ്പോൾ, യൂണിറ്റിന് 14 പൈസ വില വെച്ചാണ് നാം സ്റ്റേറ്റിനു പുറത്തേക്ക് വിദ്യാർത്ഥി വിൽക്കുന്നത് എന്നത് ഒരിക്കലും മറന്നുകൂടാ.

കേരളത്തിലെ പല പ്രദേശങ്ങളിലും, പ്രത്യേകിച്ച് വടക്കൻ ഭാഗങ്ങളിൽ, വേണ്ടത്ര വിദ്യാർത്ഥി കിട്ടാനില്ല. കിട്ടുന്നതിന് ട്യൂബ് ലൈറ്റുകൾ കത്തിക്കാനോ പമ്പുകൾ നടത്താനോ വേണ്ട ശക്തിയുമില്ല. കേരളത്തിൽ ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്ന വിദ്യാർത്ഥിയിൽത്തന്നെ മൂന്നിൽ രണ്ടു ഭാഗം വൻകിട വ്യവസായസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് യൂണിറ്റിന് 19 പൈസ വിലയ്ക്കു വിൽക്കുന്ന ഹൈവോൾട്ടേജ് പവർ ആണ്. ആകെ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥിയുടെ നാലു ശതമാനത്തിൽത്താഴെ മാത്രമേ മീഡിയം - ലോ - വോൾട്ടേജ് പവർ ആയി ചെറുകിട വ്യവസായങ്ങൾക്ക് നൽകപ്പെടുന്നുള്ളൂ. ഇതിന്റെ തന്നെ പകുതിയിൽ താഴെ വിദ്യാർത്ഥിയെ കാർഷികാവശ്യങ്ങൾക്ക് കിട്ടുന്നുള്ളൂ. കേരളത്തിലെ വിദ്യാർത്ഥി പാവപ്പെട്ടവരുടെ സാമ്പത്തികോന്നമനത്തിന് എത്ര കുറച്ചു ഉപകരിക്കുന്നുള്ളൂ എന്ന് ഇതിൽ നിന്നു വ്യക്തമാണല്ലോ.

വിദ്യാർത്ഥി കേരളത്തിലെ എല്ലാ ഗ്രാമങ്ങളിലും എത്തിച്ചതായി പറയുന്നുണ്ടെങ്കിലും, ഗ്രാമീണരിൽ വളരെ ചെറിയ ശതമാനം മാത്രമേ ഇപ്പോൾ വിദ്യാർത്ഥി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നുള്ളൂ. ഊർജ്ജത്തിന് ഭൂരിഭാഗം ആളുകളും ഇപ്പോഴും വില കൂടിയ മണ്ണെണ്ണയും വിറകുമാണ് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നത്. കേരളത്തിന് ഇപ്പോൾ ഒരു വിദ്യാർത്ഥി നയമുണ്ടെങ്കിൽ, അതിൽ മൗലികമായ മാറ്റം ആവശ്യമാണെന്ന് ഈ വസ്തുതകൾ വിളിച്ചോരുന്നു. ഊന്നൽ വലിയ പദ്ധതികളിൽ നിന്നു

ചെറിയ പദ്ധതികളിലേക്ക് നീക്കണമെന്നതാണ് മുഖ്യമായ മാറ്റം. പവർഹൗസിൽ നിന്ന് ജലസംഭരണിയിലേക്കുള്ള ഉയരം (ഹെഡ്) താരതമ്യേന കുറവായ പ്രോജക്ടുകൾക്ക് മുൻഗണന ലഭിക്കണം. പ്രോജക്ടുകൾ രാജ്യത്തിന്റെ വ്യത്യസ്തഭാഗങ്ങളിൽ സ്ഥാപിക്കാൻ ഇതുമൂലം സാധ്യമാകും. കർണ്ണാടക സംസ്ഥാനത്തിൽ ഇത്തരം ഒരുപാട് പ്രോജക്ടുകൾക്കുവേണ്ട സ്ഥലങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിലും ഇതു ചെയ്യാവുന്നതേ ഉള്ളൂ.

കല്ക്കരി കത്തിച്ചു വിദ്യാർത്ഥി നിർമ്മിക്കുന്ന ഏതാനും പവർഹൗസുകൾ (തെർമൽ സ്റ്റേഷൻ) സൗകര്യമുള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ സ്ഥാപിക്കണം. ഇവയുടെ നടത്തിപ്പു ചെലവ് താരതമ്യേന കൂടുതലാണെങ്കിലും, നിർമ്മാണചെലവ് വളരെ കുറവാണ്. ഇവയിൽനിന്ന് ചുരുങ്ങിയ കാലത്തിനുള്ളിൽ വിദ്യാർത്ഥി ലഭിക്കുകയും ചെയ്യും. ജലവൈദ്യുതപദ്ധതികൾ 'കമ്മീഷൻ' ചെയ്യാൻ വേണ്ടിവരുന്ന അനിവാര്യമായ താമസം ഇവയിലില്ല.

വിദ്യാർത്ഥിക്ക് പുറമെ മറ്റ് ഊർജ്ജസ്രോതസ്സുകളും വികസിപ്പിക്കണം. ചാണകത്തിൽ നിന്നു മാത്രമല്ല, നമ്മുടെ ജലാശയങ്ങളെ നിരുപയോഗങ്ങളാക്കുന്ന കുളവാഴച്ചെടിയിൽ നിന്നു കൂടി ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കാവുന്ന ബയോ-ഗ്യാസ് ഇക്കൂട്ടത്തിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടതത്രേ. വീട്ടാവശ്യങ്ങൾക്ക് ഗ്യാസ് ലഭ്യമാക്കുക എന്നതിന് മികച്ച മുൻഗണന നൽകണം.

കൂടുതൽ അടിയന്തിരമായി പണം നിക്ഷേപിക്കേണ്ടത് കേരളത്തിൽ വിദ്യാർത്ഥി ഉൽപ്പാദനകേന്ദ്രങ്ങളില്ല. വിതരണസംവിധാനങ്ങളിലാണ്. എല്ലാ പ്രദേശത്തും വേണ്ടത്ര വോൾട്ടേജിൽ വിദ്യാർത്ഥി ലഭ്യമാക്കുന്നതിനായിരിക്കണം പ്രാധാന്യം. നിക്ഷേപിച്ച ധനത്തിൽ നിന്ന് ഉയർന്ന തോതിലുള്ള ആദായം കിട്ടാൻ ഇതേ മാർഗമുള്ളൂ.

കേരളത്തിൽ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥിയിൽ നാലിലൊന്ന് ഇപ്പോൾ സംപ്രേഷണസമയത്ത് ചോർന്നു പോകുന്നുണ്ട്. സംപ്രേഷണസംവിധാനം കുറ്റമറ്റതാക്കി വൻതോതിലുള്ള ഈ ചോർച്ച തടയാൻ ഒട്ടും അമാന്തിച്ചുകൂടാ.

വിദ്യാർത്ഥിയൊടൊപ്പം പരിഗണിക്കേണ്ട ഒരു പ്രശ്നമാണ് ജലസേചനം. ഇന്നോളം കേരളത്തിൽ നിക്ഷേപിച്ച പദ്ധതിച്ചെലവിന്റെ എട്ടിലൊരു ഭാഗം ജലസേചനപദ്ധതികൾക്കുവേണ്ടിയുള്ളതാണ്. ഈ ചെലവിന്റെ പ്രയോജനം മുഖ്യമായും ലഭിച്ചിട്ടുള്ളത് നെൽകൃഷിക്കാകുന്നു. നെല്ലല്ല, ചെറുതോട്ടങ്ങളിലെ പലതരം വിളകളാണ് കേരളത്തിന്റെ സാമ്പത്തികനട്ടെല്ല. ഈ തോട്ടങ്ങളിൽ ഭൂഗർഭജലം കൊണ്ടു മാത്രമേ ജലസേചനം സാധ്യമാവൂ. ഈ ജലം മുകളിലെത്തിക്കുന്നതിനുള്ള പമ്പുകൾക്ക് വിദ്യാർത്ഥി നൽകുന്ന കാര്യത്തിൽ കേരളം അയൽ സ്റ്റേറ്റുകളെ അപേക്ഷിച്ച് എത്ര മാത്രം പിന്നണിയിലാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ല.

സൈലന്റ് വാലി പദ്ധതിക്ക് അനുകൂലമായും പ്രതികൂലമായും വാദിക്കുന്നവർ, വികസനപഠനകേന്ദ്രം ഉന്നയിച്ചിട്ടുള്ള ഈ ചർച്ച ചെയ്യുന്നതു നന്നായിരിക്കും. കാതലായ കാര്യം ഇതാണ്. കേരളത്തിന് ഒരു വിദ്യാർത്ഥി നയം ഉണ്ടോ?

(പ്രതിവാദ ചിന്തകൾ, 1988 ഏപ്രിൽ 6-12, മാതൃഭൂമി)